

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 14C/94/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114215816
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2021:1114215816.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v právnej veci žalobcov: 1./ N. G., D.. XX.XX.XXXX, F. XXXX/XX, Z., XXX XX N., Č. F., 2./ R. G.R., D.. XX.XX.XXXX, Z. XXX/X, Z. U., XXX XX N., Č. F., 3./ D. G.Á., D.. XX.XX.XXXX, F. XXXX/XX, Z., XXX XX N., Č. F., zastúpená opatrovníkom - žalobkyňou 1./, proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti,

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ō v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca - nebohý R. G., D.. XX.XX.XXXX, R.. XX.XX.XXXX, D. N. F. XXXX/XX, XXX XX N., Č. F., dňa 29.05.2014 doručil súdu žalobu, ktorou sa voči žalovanému domáhal určenia vlastníckeho práva vo vzťahu k pozemku parc. č. XX/X - zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 346 m², v kat. úz. Z. O., P. Z. O., P. Bratislava L., zapísaného v katastri nehnuteľností vedeného Správou katastra hlavného mesta Bratislava na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. a obec Bratislava - mestská časť Bratislava, a to všetko v pomere 1/3. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že pôvodný žalobca bol podielovým spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti v pomere 1/3, ktorú nadobudol v dedičskom konaní po nebohej C.D. Š., a to na základe Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 2D/24/2006 zo dňa 04.06.2007. Žalobca tvrdil, že jeho vlastnícke právo bolo na základe uvedeného osvedčenia o dedičstve zapísané do katastra nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie a obec Bratislava - mestská časť Staré Mesto, pod PolVZ Z-9105/07, pričom okrem uvedenej nehnuteľnosti sa stal podielovým spoluvlastníkom v pomere 1/3 aj pozemku par. č. XXXXX/X o výmere 41 m² zapísaného na totožnom liste vlastníctva. Uviedol, že svoj spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti nikdy nepreviedol na inú osobu, ani s ním nijak nenakladal, napriek tomu v roku 2013 z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX (resp. č. XXXX) pre kat. úz. Bratislava - mestská časť Staré Mesto zistil, že nie je zapísaný ako vlastník pozemku v pomere 1/3, namiesto neho bol ako vlastník pozemku zapísaný žalovaný. Poukázal na to, že podľa listu správy katastra zo dňa 3.9.2013 zistil, že žalovaný nadobudol vlastnícke právo k spornému pozemku na základe Notárskeho zápisu N 188/2007, NZ 38615/2007, NCRIs 38341/2007 - osvedčenia o vydržaní vyhotoveného notárkou JUDr. Dalmou Nürnberggerovou, a to napriek tomu, že žalobca nedal žiadne vyhlásenie v zmysle § 63 Notárskeho poriadku. Sporoval titul nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaným jednak z dôvodu, že žalovaný nemal a ani nemohol mať pozemok vo svojej držbe nepretržite po dobu 10 rokov, jednak z dôvodu, že vzhľadom na všetky okolnosti nemohol byť dobromyseľným.

2. K žalobe bol pripojený výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 23.05.2014 pre k. ú. Staré Mesto, okres Bratislava I, obec Bratislava - m. č. Staré Mesto, výpis z listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 23.05.2014 pre k. ú. Staré Mesto, okres Bratislava I, obec Bratislava - m. č. Staré Mesto, výpis z listu vlastníctva č.

XXXX zo dňa 19.11.2007 pre k. ú. Staré Mesto, okres Bratislava I, obec Bratislava - m. č. Staré Mesto a oznámenie Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, odbor katastrálnych konaní č. SK 6672/13 zo dňa 03.09.2013.

3. Žalovaný dňa 11.04.2017 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú, nepodloženú a zmätočnú. S poukazom na § 134 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka, čl. 81 ods. 1 a ods. 2, čl. 82 ods. 5 Štatútu Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava tvrdil, že spornú nehnuteľnosť vydržal. Uviedol, že nehnuteľnosti na Nedbalovej ulici č. 19, k. ú. Staré Mesto v Bratislave boli pôvodne vedené v PK vložke č. XXX ako dom pop. č. I. 62 a pozemok parc. č. XX vo výmere 387 m² na C. X. Č.. XX vo vlastníctve S. Š., ktorý nehnuteľnosti nadobudol z titulu dedenia po právnych predchodcoch, a to C. O. v podiele ? dňa 19.3.1952 a po P. Š. v podiele ? dňa 20.3.1952. Ďalej poukázal na to, že Okresný súd v Bratislave, oddelenie pozemkovej knihy dňa 13.3.1954 vydal uznesenie č. 1092/54, ktorým súd povolil v pozemkovoknižnej vložke č. XXX, k. ú. Bratislava, zápis podľa výmeru Ústredného národného výboru v Bratislave, zn. XI/2-198-22/52-1954/St-14 zo dňa 4.3.1953, ktorým bolo začaté vyvlastňovacie konanie podľa zákona č. 280/1949 Zb. o územnom plánovaní a výstavbe obcí na pozemok parcela č. XX zapísanej v PKN vložke č. XXX, na meno C. O. a spol., v prospech Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, za účelom získania stavebného miesta pre bytovú stavbu, ktorá bola súčasťou jednotného hospodárskeho plánu, čo bol predpoklad pre vyvlastnenie v zmysle zákona č. 280/1949 Zb. Poukázal na to, že S. Š. listom zo dňa 15.5.1954 potvrdil prijatie vyššie uvedeného uznesenia, následne požiadal o povolenie výnimky vzhľadom k tomu, že vo výmere Ústredného národného výboru v Bratislave zn. XI/2-198-20/9-1954/Dr.St-14 zo dňa 6.4.1954, doručenom mu dňa 3.5.1954, týkajúcom sa nehnuteľností zapísaných v PK vložke č. XXX, nebola určená náhrada za vyvlastnené nehnuteľnosti, a žiadal, aby Ústredný národný výbor určil náhradu, ktorá by zohľadnila cenu pozemku a záväzky spojené s vyvlastňovanou nehnuteľnosťou, na úhradu ktorých nemal prostriedky. Žalovaný tvrdil, že Národný výbor v Bratislave výmerom č. 147.308 - II/4 - 1948 zo dňa 5.10.1948 nariadil C. O. čiastočné vyprázdnenie miestností a demoláciu domu na D. X. Č.. XX, p. č. XX, mpč. XX., pričom odvolanie C. O. proti uvedenému výmeru bolo výmerom zn. 711/7-31/8-1949-XI/1 zo dňa 10.10.1949 odmietnuté. Podľa žalovaného pozemok, ktorý je predmetom súdneho sporu, spolu s pozemkami parcelné číslo XX/X a parcelné číslo XX/X zapísané v PK vložke č. XXXX (nehnuteľnosti vo vlastníctve národného podniku Sandrik) boli Národným výborom pridelené Poverenictvu školstva a kultúry na výstavbu obytného domu pre vysokoškolských učiteľov, pričom obytný dom so súp. č. L. XXX na pozemku registra "C" KN parc. č. XX, k. ú. Staré Mesto na D. X. Č.. XX bol postavený pred rokom 1976. Žalovaný poukázal na to, že v rámci sústreďovania bytového fondu do bytového hospodárstva národných výborov bola novostavba na D. X. Č.. XX a pozemky parc. č. XX, zapísané v PK vložke č. XXX a parc. č. XX/X, zapísaná v PK vložke XXXX, odovzdané Obvodnému národnému výboru Bratislava - Staré Mesto, následne v roku 1959 Ľudový súd v Bratislave povolil v PK vložke č. XXXX na parc. č. XX/X V. XX/X a dom č.p.l. L.. XX zápis vlastníckeho práva v prospech Československého štátu - Domovská správa mesta Bratislavy č. 6, neskôr do správy Obvodného podniku bytového hospodárstva Bratislava - Staré Mesto. Podľa žalovaného nehnuteľnosti na D. X. Č.. XX spravovali právni predchodcovia Bytového podniku Bratislava I, ktorý zanikol bez likvidácie ku dňu 31.12.1991 a jeho majetok v zmysle § 2 ods. 3 zákona o majetku obcí prešiel do vlastníctva obce - Hlavného mesta SR Bratislavy, ktoré ho v zmysle Štatútu hlavného mesta zverilo Protokolom č. 51/92 do správy Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto. Vzhľadom na uvedené žalovaný namietal tvrdenia žalobcu, že by sa žalovaný nestal vlastníkom pozemku parcela č. XX/X, k. ú. Staré Mesto z dôvodu absencie nadobúdacieho titulu, pričom poukázal na to, že žalobca svoje tvrdenie nepodložil relevantnými dôkazmi v jeho prospech, keď nepredložil ani Osvedčenie o dedičstve sp. zn. 2D 24/2006 zo dňa 4.6.2007, na základe ktorého odôvodnil svoje vlastnícke právo. Mal za to, že z uvedeného skutkového stavu a predložených listinných dôkazov o začatí vyvlastňovacieho konania, výpisu z pozemkovej knihy, je otázka vyvlastnenia a splnenia zákonných podmienok, resp. dobromyseľnosti držiteľa nesporná. Tvrdil, že predmetný pozemok parcela č. XX/X prešiel v zmysle § 2 ods. 3 zákona o majetku obcí na žalovaného s účinnosťou ku dňu 1.5.1991. Ďalej uviedol, že podľa geometrického plánu zo dňa 26.4.1990 bol pozemok parcela č. XX vo výmere 387 m² zlúčený s pozemkami parcelné číslo XX/X a XX/X, zapísanými v PK vložke č. XXXX a novovytvorený pozemok parcela č. XX získal výmeru 670 m², následne však ďalším geometrickým plánom v roku 2006 na obnovenie pôvodnej parcely č. XX vznikla parcela č. XX/X - zastavaná plocha o výmere 346 m², k. ú. Staré Mesto. Žalovaný tiež upozornil na právoplatne skončené súdne reštitučné konanie, v ktorom sa C. Š. - manželka S. Š., návrhom zo dňa 30.3.1992 domáhala vydania domu so súpisným číslom 460 a pozemku parcela č. XX vo výmere 670 m² na D. X. Č.. XX podľa zákona o mimosúdnych rehabilitáciách. Z dôvodu, že C. Š. dňa 4.2.1996 zomrela, súd pokračoval s jej právnymi nástupcami, medzi ktorými bol

aj pôvodný žalobca - nebohý R. G.. Uviedol, že Okresný súd Bratislava I rozsudkom sp. zn. 12C/131/92 zo dňa 01.03.2005, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.06.2005, žalobu zamietol z dôvodu, že na parcele č. XX, PK vložka č. XXX po vyvlastnení bola postavená nová stavba. Žalovaný poukázal na to, že podmienkou na uplatnenie si nároku na vydanie veci podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách je skutočnosť, že vec prešla do vlastníctva štátu. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že právna predchodkyňa pôvodného žalobcu - C. Š.Á. a následne jej právni nástupcovia, pri podaní návrhu a v ďalšom pokračovaní súdneho konania si boli jednoznačne vedomí, že predmetný pozemok prešiel do vlastníctva štátu. Žalovaný preto tvrdil, že právni predchodcovia žalovaného a následne aj žalovaný s predmetnou nehnuteľnosťou nakladali už od roku 1958 ako so svojou vlastnou v dobrej viere vlastníka, fakticky pozemok ovládali a vykonávali všetky právne úkony a povinnosti vyplývajúce im z vlastníckeho práva. Vo vzťahu k žalobcom uvedenému osvedčeniu o dedičstve sp. zn. 2D 24/2006, na základe ktorého mal žalobca nadobudnúť vlastnícke právo k pozemku parc. č. XX/X o výmere 346 m² v pomere 1/3, žalovaný uviedol, že predstavuje neoprávnený zásah do jeho vlastníckeho práva, a to z dôvodu, že právny predchodca žalobcov bol účastníkom súdneho reštitučného konania, t.j. pôvodný žalobca mal vedomosť o vlastníckom práve žalovaného k spornej nehnuteľnosti. Navyše dodal, že pozemok bol v čase vydania osvedčenia o dedičstve zastavaný bytovým domom a byty boli odpredané nájomcom, resp. podiely na predmetnom pozemku prislúchajúce k bytom a nebytovým priestorom nachádzajúcim sa v bytovom dome so súp. č. XXX, k. ú. Staré Mesto, postavenom na predmetnom pozemku, žalovaný previedol do vlastníctva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome so súp. č. XXX, k. ú. Staré Mesto. Podľa žalovaného pôvodný žalobca nemohol nadobudnúť predmetný pozemok parcela č. XX/X, k. ú. Staré Mesto z titulu dedičského konania, pretože jeho právny predchodca - C. Š., resp. jej manžel S. Š. neboli vlastníckymi tejto nehnuteľnosti ku dňu smrti.

4. Žalovaný na podporu svojich tvrdení predložil nasledovné listinné dôkazy - pozemkovoknižná vložka č. XXX, uznesenie Okresného súdu v Bratislave, odd. poz. knihy č. d. 1092/54 zo dňa 13.3.1954, výmer Ústredného národného výboru v Bratislave - referát pre výstavbu zn. XI/2-198-22/2-1954/St-14 zo dňa 4.3.1954, list S. Š. zo dňa 15.5.1954 adresovaný Ľudovému súdu v Bratislave a žiadosť S. Š. o povolenie výnimky, výmer Národného výboru v Bratislave č. 147.308-II/4-1948 zo dňa 5.10.1948, výmer Ústredného národného výboru v Bratislave zn. 711/7-31/8-1949-XI/1 zo dňa 10.10.1949 (odmietnutie odvolania), výmer Obvodného národného výboru v Bratislave zn. byt/2/3486/1995 zo dňa 7.10.1995, potvrdenie Miestneho úradu Bratislava Staré Mesto zn. 154/97-D zo dňa 17.6.1997 o udelení súp. čísla, oznámenie Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. j. VL/6/maj./81/97-Pt zo dňa 19.6.1997 o pridelení orientačného a súpisného čísla, administratívna dohoda č. d. 3619/59 o prevode správy národného majetku, pozemkovoknižný návrh Domovej správy mesta Bratislava č. 8 zo dňa 24.3.1959, Sandrik, národný podnik, Dolné Hámre - prevod bytového majetku do správy komunálneho podniku zn. V-A/1-150-52/1 zo dňa 17.3.1952, rozhodnutie Obvodného národného výboru Bratislava - Staré Mesto zn. Fin-1136/59-17-Ev/696 zo dňa 17.2.1959, uznesenie Ľudového súdu v Bratislave č. d. 657/59 zo dňa 28.2.1959, zakladacia listina Obvodného národného výboru Bratislava - Staré Mesto zn. Org./1960 zo dňa 1.7.1960, návrh na zápis prevodu správy domového majetku v PK vložke č. XXXX adresovaný Obvodným podnikom bytového hospodárstva Bratislava - Staré Mesto Ľudovému súdu a uznesenie súdu, geometrický plán č. 243-212-213-89 zo dňa 26.4.1990, geometrický plán č. 02/2006 zo dňa 3.3.2006, rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/131/92-82 zo dňa 1.3.2005, notárska zápisnica napísaná na Notárskom úrade v Šamoríne M.. W. D. sp. zn. N 188/2007, Nz 38615/2007, NCRIs 38341/2007 z 21.8.2008, zápisnica z pojednávania.

5. Súd v priebehu konania uznesením sp. zn. 14C/94/2014 zo dňa 13.08.2019 a zo dňa 13.01.2020 pokračoval v konaní s právnymi nástupcami pôvodného žalobcu, a to so žalobcami 1./ až 3./ v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2, § 65 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

6. Žalobcovia na vyjadrenie žalovaného nereagovali, svoje právo v zmysle ustanovenia § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku nevyužili, zostali pasívni a tvrdenia žalovaného ohľadom jeho vlastníckeho práva nespороvali.

7. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 15.10.2021, na ktoré sa dostavil len poverený zástupca žalovaného, žalobcovia sa na pojednávanie nedostavili, žalobkyne 1./ a 3./ súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Súd preto pojednával v neprítomnosti žalobcov. Právny zástupca žalovaného zotrval na svojej procesnej obrane a žiadal žalobu zamietnuť.

8. Súd sa po oboznámení s listinnými dôkazmi založenými do spisu zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

8.1 Žalovaný bol podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava I, obec Bratislava - mestská časť Staré Mesto, katastrálne územie - Staré Mesto (zo dňa 23.06.2014), spoluvlastníkom nehnuteľností - parcelné číslo XX/X vo výmere 324 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, a parcelné číslo XX/X vo výmere 346 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, a to v pomere 5249/10000. Okrem žalovaného podielovými spoluvlastníkmi uvedených nehnuteľností bolo ďalších 15 spoluvlastníkov. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava I, obec Bratislava - mestská časť Staré Mesto, katastrálne územie - Staré Mesto (aktuálneho ku dňu rozhodnutia súdu), bol žalovaný podielovým spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností, teda aj spornej nehnuteľnosti, v pomere 4993/10000, pričom podľa výpisu z listu vlastníctva bolo 21 podielových spoluvlastníkov.

8.2 Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava I, obec Bratislava - mestská časť Staré Mesto, katastrálne územie - Staré Mesto (zo dňa 19.11.2007), bol žalobca podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností - parcelné číslo XX/X vo výmere 346 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, a pozemku s parcelným číslom XXXXX/X vo výmere 41 m² druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria, pričom jeho podiel predstavoval 2/6. Titulom nadobudnutia bolo osvedčenie o dedičstve sp. zn. 2D 24/2006 zo dňa 04.06.2007, Z-9105/07.

9. Podľa § 126 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

Podľa 78 ods. 1 a ods. 2 CSP nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu. Súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

10. Vecná legitímácia vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu žalobcu. Nositeľom vecnej legitímácie v spore je ten, kto je zúčastnený na právnom vzťahu, o ktorý v konaní ide. Žalovaný je pasívne vecne legitimovaný vtedy, keď má povinnosť, ktorej splnenia sa žalobca od neho domáha alebo ktorá má byť určená v čase rozhodovania súdom. Ide teda o stav, ktorý odpovedá na otázku, či je žalobca nositeľom tvrdeného subjektívneho práva a či žalovaný nositeľom tvrdenej subjektívnej povinnosti. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Otázka vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej), prípadne otázka nedostatku vecnej legitímácie je otázkou právnou, čo znamená, že sa týka právneho posúdenia veci súdmi (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 06. 2010 sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

11. Ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný, má vo vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je v tejto situácii neisté a bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť ohrozené. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva je podkladom na vykonanie zmeny v zápise v katastri nehnuteľností, je žaloba o určenie vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi účastníkmi. Umožňuje totiž dosiahnuť zhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobcu musí smerovať proti všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľností zapísaní v katastri nehnuteľností. Keďže v zmysle § 228 ods. 1 CSP (predtým § 159 ods. 2 OSP) rozsudok o určení vlastníckeho práva je záväzný len pre strany sporu, môže byť podkladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, len ak účastníkmi konania boli všetky osoby aktuálne (v čase rozhodovania) zapísané v katastri ako vlastníci. Ak by žaloba nesmerovala proti všetkým týmto osobám (popierajúcim vlastnícke právo žalobcu), naliehavý právny záujem na požadovanom určení by nebol daný. (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9co/22/2021 zo dňa 30.9.2021)

12. Žalobcovia sa v predmetnom spore domáhali voči žalovanému určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keď tvrdili, že ich právny predchodca (pôvodný žalobca) nadobudol vlastnícke právo k pozemku s parc. č. XX/X vo výmere 346 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. Staré Mesto, okres Bratislava I, obec Bratislava - mestská časť Bratislava, a to všetko v pomere 1/3 titulom dedenia, napriek tomu bola predmetná nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného, a to na základe vydržania. Žalovaný nesúhlasil so žalobou, podrobne uviedol a poukázal na genézu nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, pričom žalobcovia napriek výzve súdu sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadrili, zostali nečinní. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že pôvodný žalobca bol na liste vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava I, obec Bratislava - mestská časť Staré Mesto, katastrálne územie - Staré Mesto (zo dňa 19.11.2007) uvedený ako podielový spoluvlastník spornej nehnuteľnosti v podiele 2/6, pričom v roku 2014 (v čase podania žaloby) bol podielovým spoluvlastníkom tejto nehnuteľnosti už žalovaný - jeho podiel bol 5249/10000. Vzhľadom k tomu, že už v čase podania žaloby a následne aj v čase rozhodovania súdu o žalobe bolo zrejmé, že žalovaný nebol výlučným vlastníkom spornej nehnuteľnosti, práve naopak, spolu s ďalšími 15 vlastníkmi (resp. ďalšími 20 vlastníkmi - v čase rozhodovania súdu) bol podielovým spoluvlastníkom. Súd dospel k záveru, že žalobcovia uvedenú skutočnosť nezohľadnili, preto nedodrжали tzv. nútené spoločenstvo na strane žalovaného, keď žalobu o určenie vlastníckeho práva nepodali voči všetkým podielovým spoluvlastníkom spornej nehnuteľnosti, ale len voči žalovanému, ktorý však nebol jediným vlastníkom. O nútené procesné spoločenstvo ide vtedy, keď hmotnoprávna vecná legitímácia svedčí v spore viacerým subjektom, a teda z hľadiska hmotného práva je potrebné a nevyhnuté, aby žalobu uplatnilo viacero subjektov spoločne, alebo ak je pre úspech v spore nevyhnuté žalovať viacero subjektov. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 78 CSP nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu, inak súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých týchto subjektov. Súd preto porovnaním okruhu subjektov vystupujúcich na strane žalovaného s ohľadom na žalobný petít a uplatňované právo na určenie vlastníckeho práva nehnuteľnosti zistil nedostatok v okruhu strán sporu na strane žalovaného, čo v danom prípade s poukazom na ustanovenie § 78 CSP vedie k zamietnutiu žaloby. Počas celého konania bol na strane žalovaného, vo vzťahu ku ktorému sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva, len jeden z podielových spoluvlastníkov spornej nehnuteľnosti, pričom v prípade takto uplatňovaného nároku mali byť žalovanými všetci podieloví spoluvlastníci uvedení na liste vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava I, obec Bratislava - mestská časť Staré Mesto, katastrálne územie - Staré Mesto, a to v čase rozhodovania súdu o žalobe. Nedostatok legitímácie vedie vždy k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 53/2001, resp. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 99/2012, 2Cdo 283/2013, 3Cdo 201/2007).

13. Súd nesprávne určený okruh strán sporu v sporovom konaní nemôže odstrániť z úradnej povinnosti a nie je oprávnený o takto zistenom nedostatku (o otázke hmotného práva) žalobcu poučiť v zmysle ustanovenia § 160 CSP, pretože by presahovala rámec poučovacej povinnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že žalobu je potrebné s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 2 CSP zamietnuť.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný bol v konaní v plnom rozsahu úspešný z dôvodu zamietnutia žaloby, avšak z dôvodu, že mu žiadne trovy nevznikli, resp. si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V Bratislave dňa 15. októbra 2021

Mgr. Ágnes Nagyová
sudkyňa

Za správnosť vyhotovenia: Terézia Antol